

Paraenesis De Eleemosyna

Alardus <Aemstelredamus>

[Köln], 1545

VD16 A 1250

Eleemosynarum uis omnis quo in genere uersetur, & unde potissimum
auspicatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63012](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-63012)

DE E L E E M O S Y N A.

can. Et qui emendat uerbere, in quem potestas datur, uel coercet aliqua disciplina, & tamen peccatum eius quo ab illo Iesus est aut offensus, dimittit ex corde, uel orat ut ei dimittatur, non solum in eo quod dimittit atque orat, uerum etiam in eo quod corripit, & aliqua emendatoria poena plectit, eleemosynam dat, quia misericordiam praestat. Multa enim bona praestantur inuitis, quando eorum consulitur utilitati, non voluntati: quia ipsi sibi inueniunt esse inimici, amici uero eorum potius illi quos in imicos putant, & reddunt errando mala pro bonis: cum redere mala Christianus non debeat, nec pro malis. Multa itaque sunt genera eleemosynarum, quae cum facimus adiuuamur, ut dimittatur nobis nostra peccata. Hæc ille. Sed multa est adhuc praeter hanc quam modo diximus eleemosynæ differentia, ac prope immensa.

*Eleemosynarum uis omnis quo in genere uersatur, &
unde potissimum auspicatur.*

Augustinus in Enchiridio ad Laurentium, ca.
76. Qui autem uult eleemosynam ordinate
dare, a se ipso debet incipere, & eam sibi pri-
mum dare. Est enim eleemosyna opus misericor-
diæ, uerissime quod dictum est: Miserere animæ tuæ
placens deo. Propter hoc renascimur, ut deo placea-
mus, cui merito displicet, quod nascendo contraxi-
mus. Hæc est prima eleemosyna quam nobis dedi-
mus, quoniam nos ipsos miseris per misericordis dei
misericordiam requisiuimus, iustum iudicium eius
confitentes, quo miseri effecti sumus, de quo dicit

DE E L E E M O S Y N A.

Apostolus: Iudicium quidem ex uno in condemnationem. Et magna charitati eius gratias agentes, de qua idem ipse dicit gratiae prædicator: Commendat autem suam dilectionem deus in nobis, quoniam cum adhuc peccatores essemus, Christus pro nobis mortuus est, ut & nos ueraciter de nostra miseria iudicantes, & dei charitatē quam donauit ipse diligentes, pie recteque uiuamus. Quod iudicium & charitatem dei cum Pharisæi præterirent, decimabant tamen præter eleemosynas quas faciebant, etiam quæque minutissima fructuum suorum, & ideo non dabant eleemosynas a seipsis incipientes, secumque prius misericordiam facientes, sicut isti eas dandas putant. Propter quem dilectionis ordinem dictum est: Diliges proximum tuum sicut te ipsum. Cum ergo increpasset eos, quod forinsecus se laudabant, intus autem rapina & iniquitate pleni essent, admonens quandam eleemosynam, quam sibi homo primit, debet dare, & interiora mundare. Veruntamen, inquit, quod superest, date eleemosynam, & ecce omnia munda sunt uobis. Deinde ut ostenderet quid admonuisse, & quid ipsi facere non curarent, ne illum putarent eleemosynas eorum ignorare, sed uæ uobis, inquit, Pharisæis, tanquam diceret: Ego quidem commonui uos ad eleemosynam dandam, per quam uobis omnia munda sint, sed uæ uobis, qui decimatis mentham, & rutam, & omnem olus, has enim non eleemosynas uestras, ne de illis me uos nunc admonuisse arbitremini, & præteritis iudicium & charitatem dei, qua cleemosyna possedit ab omni inquinamento anteriori mundari, ut ue-

A v

DE E L E E M O S Y N A.

bis mūda essent & corpora quæ lauatis, hoc est em
omnia, & interiora scilicet & exteriora. Sicut alibi
legitur: Mundate quæ intus sunt, & quæ foris sunt
munda erunt. Sed ne istas eleemosynas, quæ fiunt
de fructibus terræ, respuisse videretur, Hæc, in-
quit, oportuit facere, id est, iudicium & charitatem
dei, & illa non omittere, id est, eleemosynas fructu
um terrenorum. Non ergo se fallant, qui per elec-
mosynas quas libet largissimas fructuum suorum,
uel cuiuslibet pecuniae impunitatem se emere existi-
mant, in facinorum suorum immanitate ac flagitio-
rum nequitia permanendo: Non solum enim hæc
faciunt, sed ita diligunt, ut in eis semper optent tan-
tum si possint impune uersari. Qui autem diligit
iniquitatem, odit animam suam, & qui odit animam
suam, non est misericors, sed crudelis: Diligendo
eam quippe secundum seculum, odit eam secundum
deum. Si ergo uellet ei dare eleemosynam, per quā
munda illi essent omnia, odisset eam secundum secu-
lum, & diligeret eam secundum deum. Nemo autem
dat eleemosynam quamlibet, nisi unde det ab illo
accipiat qui non eget: & ideo dictum est: Miseri-
cordia eius præueniet me. Augustinus de uerbis
domini in euangelio secundum Ioannem, sermone
so. De misericordiæ operibus quodam loco scriptu-
ra dicit: Ne dixeris uade & reuertere, cras ego da-
bo, cum possis continuo benefacere. Non enim sis
quid contingat sequenti die. Audisti præceptum nō
differendi, ut in aliud sis misericors, & differendo
in te es crudelis: non debes differre panem daturus,
& differs in fulgētiā accepturus. Si miserando al-

DE E L E E M O S Y N A.

terum non differs, miserere & animæ tuæ placens
deo. Exhibe animæ tuæ eleemosynam. Augustinus
de uerbis domini in euangelio secundū Luc. sermo.
30. Facite eleemosynas, & ecce omnia munda sunt uo-
bis. Quid est, Facite eleemosynam? Facite miseri-
cordiam. Quid est facire misericordiam. Si intelligis, à te incipe. Quomodo enim es misericors alte-
ri, si crudelis sis tibi? Date eleemosynam, & omnia
munda sunt uobis, facite ueram eleemosynam. Quid
est eleemosyna? Misericordia. Audi scripturam:
Miserere animæ tuæ placens deo, fac eleemosy-
nam, miserere animæ tuæ placens deo. Mendicat à
te anima tua, recidi ad conscientiam tuam. Hierony-
mus in Aggeum, cap. 2. Iuxta quem sensum breuiter
possumus dicere, Frustra aliquos munera offerre
deo, & eleemosynis atque oblationibus putare de-
um posse placari, cū ipsis non extruxerint in se tem-
plum spiritui sancto. Tunc enim prosunt eleemosy-
næ & munera quæ offeruntur in altari, cū seipsum
quis ædificauerit templum dei, & post ædificatio-
nem templi, dona obtulerit in altari. Bernhardus
sermone de quadruplici debito. Nō habeo nisi duo
minuta, imo minutissima, corpus & anima, uel poti-
us unū minutū, uoluntatē meā, & dabo illā ad uolun-
tatem illius, qui ratus tantillū ratis bñficijs puenit,
qui toto se totū me cōparauit. Alioqui si illā reti-
nuero, q̄ fronte, q̄ibus oculis, q̄ mente, q̄ conscienc-
tia uado ad uiscera misericordiæ dei mei, & audeo
profidere illud fortissimū, ppugnaculum q̄ custodit
Israel, & illius sanguinis non guttas, sed undas a
qncq; partibus corporis in meū p̄cium detorqueret